

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

**Голова науково-методичної
ради НУВГП**

е-підпис Олег Лагоднюк

08.09.2021

07-03-74S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Крос-культурная психологія

Шифр за ОП

ВКЗ

Психологія

Освітній рівень:

магістерський (другий)

Галузь знань

05

Соціальні та поведінкові науки

Кваліфікація

053

Магістр психології

Освітня програма

053

«Психологія» 2020 р.

SYLLABUS

Cross-Cultural Psychology

Code in Educational Program

Psychology

Educational level:

Magister`s (second)

Fields of knowledge

Social and behavioral sciences

Speciality

Magister of Psychology

Educational Program

“Psychology”2020

07-03-74S Силабус навчальної дисципліни «Крос-культурна психологія» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) освітнього ступеня спеціальності 053 «Психологія» освітньо-професійної програми «Психологія» денної і заочної форм навчання. Рівне. НУВГП. 2021. 9 стор. Розробник – Смольська Л.М.

Попередній шифр 07-03-41S

ОПП на сайті університету <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/18502>

Розробник: Смольська Людмила Миколаївна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри суспільних дисциплін

Силабус схвалений на засіданні кафедри суспільних дисциплін
Протокол № 01 від 26 серпня 2021 року

Завідувач кафедри суспільних дисциплін: Олексін Юрій Петрович, професор, доктор педагогічних наук

Гарант освітньої програми: Ставицький Олег Олексійович, доктор психологічних наук, професор, професор кафедри суспільних дисциплін НУВГП

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІЕМ

Протокол № від 2021 року

Голова науково-методичної

ради з якості ННІЕМ _____
підпис

Ковшун Н.Е, д.е.н., професор
ПІБ, науковий ступінь, вчене звання

СЗ №-4312 в ЕДО

Критерій, пункт/підпункт силабусу		Пояснення
Загальна інформація		
Ступінь вищої освіти		Другий
Освітня програма		Психологія
Спеціальність		Магістр психології
Кількість кредитів		4,0 кредитів ЄКТС
Лекції		2/22 год.
С/практичні		8/18 год.
Самостійна робота		110/80 год.
Курсова робота		-
Форма навчання		Заочна/денна
Форма підсумкового контролю		Екзамен
Мова викладання		Українська (частково - англійська)
Інформація про викладача		
Лектор	<div></div> <div>Смольська Людмила Миколаївна кандидат психологічних наук, доцент; доцент кафедри суспільних дисциплін Профайл http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Смольська_Людмила_Миколаївна ORCID ID: https://orcid.org/0000-0001-5514-6822 Google Академія: https://scholar.google.com.ua/citations?user=Z9-LUIYAAAAJ&hl=uk Канали комунікації l.m.smolska@nuwm.edu l_Smolska@ukr.net</div>	
Інформація про дисципліну		
Анотація навчальної дисципліни, у т.ч. мета та задачі.	Крос-культурна психологія – дисципліна, що інтегрує знання з культури, психології та менеджменту, необхідні для професійної ефективності психолога в сучасному глобалізованому світі з його крос-культурними викликами. Мета вивчення курсу – оволодіти компетенціями крос-культурного аналізу та програмуючого синтезу. Задачами є опанування здобувачами освіти: теорією та методиками ідентифікації/діагностики міжкультурних протиріч внутрішнього та зовнішнього планів; вмінням модифікувати/коректувати ментальні програми на індивідуальному, парному та груповому рівнях, враховуючи культурні розбіжності; навичками навчання ненасильницькому партнерському спілкуванню в крос-культурній парі з настановою на прийняття спільного поля різноманіття; компетенціями покращувати організаційну взаємодію засобами формування організаційної та лідерської культури толерантності.	
Посилання на розміщення дисципліни в Moodle	https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4144	
Програмні компетентності ПК	ЗК1.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК2.Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК3.Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК4.Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК6.Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК7.Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	

	<p>ЗК10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ФК1.Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.</p> <p>ФК2.Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості.</p> <p>ФК3.Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.</p> <p>ФК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.</p> <p>ФК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.</p> <p>ФК10.Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.</p>
Програмні результати навчання ПРН	<p>ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційнокомунікаційних технологій.</p> <p>ПР4.Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.</p> <p>ПР6.Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.</p> <p>ПР8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.</p> <p>ПР9.Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.</p> <p>ПР10.Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.</p>
Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)	<p>Готовність до нового досвіду, професійна гнучкість, вміння позитивно впливати на ситуацію, клієнтоцентрованість, комплексне вирішення проблем, готовність проявляти турботливу ментальність, креативність, надання особистісного смислу освітньо-пофесійній діяльності.</p>
<p>Програмні результати навчання: ПР-1, ПР-8, ПР-10 .</p> <p>ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційнокомунікаційних технологій. ПР10.Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності. ПР8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.</p>	
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	<p>Опрацювання інформації, постановка проблеми, аналіз методик, підбір методик, планування дослідження в професійній моделі. Обговорення доступності/складності в тренінгових трійках та вироблення стратегії проектного підходу до вирішення завдань, зокрема стосовно англomовних джерел.</p>
Методи та технології навчання	<p>Самостійне опрацювання матеріалу, проектний підхід, наукова розвідка, ділові ігри «Експертна група», «Консіліум», «Прес-конференція»; підготовка наукових публікацій.</p>
Засоби навчання	<p>Науково-методична фахова література, кейси, презентації, друковані звіти, відео.</p> <p>Критерій оцінювання матеріалів за питаннями: «Що здається найкориснішим для професійного та особистісного росту?», « Як переробити матеріал, щоб інформація сприймалась легше та якісніше?»</p> <p>Критерій оцінювання власної роботи здобувачів освіти за питаннями «Що особливо добре я зробив (зробила)?», «Що я можу покращити?», «Що є цінним для моєї майбутньої практики?».</p>

Програмні результати навчання –ПРН-4, ПРН-6, ПРН-9

ПРН4.Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПРН6.Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість. ПРН9.Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Аналіз кейсів з точки зору прогнозованого розвитку крос-культурної взаємодії особистості з партнером (партнеркою), в сімейній та/чи терапевтичній групі, в організації. Аналіз готових та розробка нових просвітницько-профілактичних, корекційних (терапевтичних) програм з врахуванням крос-культурних аспектів; розробка просвітницького теоретичного (для популярних публікацій) та практичного (тренінгового) матеріалів, презентація своєї роботи. Аналіз кейсів з огляду на етику та, в окремих випадках, на норми закону різних культур.
Методи та технології навчання	Ділові ігри (консиліум, планування індивідуального супроводу пацієнта/клієнта, планування коучінгу персоналу, в т.ч. керівника, в організації), кейси, міні-проекти, наукове дослідження, самооцінювання. Практичне ознайомлення з питаннями крос-культурного змісту в роботі психолога різних закладів. Копіювання програм. Модифікація програм індивідуально та в парному чи груповому проекті.
Засоби навчання	Програми, матеріали освітнього та просвітницького спрямування для педагогів, дітей, батьків. Науково-методична фахова література, картки з кейсами та «медичні картки», презентації, друковані звіти, відео. Інтерв'ю, віртуальний діалог, круглий стіл, науково-методичні семінари.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лекцій – 2/22 год.	Практичних – 8/18 год	Самостійна робота – 110/80 год
--------------------	-----------------------	--------------------------------

Модуль 1. Введення в крос-культурну психологію

Тема 1. Крос-культурна психологія як науковий напрямок

Результати навчання ПР - 1 ПР – 10 ПР- 8	Лекційних годин – 2/4 Практичної роботи годин – 0/2 Самостійної роботи годин – 22/16	Базова л-ра: 1(с.57-60); 2(с. 12-27); 3 (с. 9-34) Допоміжна л-ра: 1 (с.1-97); 2, 3.	Відеонавчання+ англ.м.: https://www.youtube.com/watch?v=YMyofREc5Jk Cross cultural communication Pellegrino Riccardi TEDxBergen 20 хв.
--	---	--	--

Опис теми. Поняття культури в основі крос-культурної психології. Загальне уявлення про культурний та крос-культурний контекст. Неспівпадіння зовнішнього та внутрішнього культурних контекстів. Цілі та задачі крос-культурної психології. Категорії, понятійний апарат крос-культурної психології. Зміни сучасного життя та детермінанти врахування крос-культурного контексту в роботі психолога. Психологічна проблематика, пов'язана з шлюбною, освітньою, трудовою міграцією населення України та інших країн. Компетенції крос-культурного психолога. Задачі, особливості та вимоги до крос-культурних досліджень. Методики емпіричних досліджень базових категорій крос-культурної психології.

Тема 2. Психологічний вимір культур

Результати навчання ПР - 1 ПР - 10 ПР - 8	Лекційних годин – 0/4 Практичної роботи годин – 2/4 Самостійної роботи годин – 22/16	Базова л-ра: 1 (с. 61-72); 3 (с. 40-72). Допоміжна л-ра: 1 (с. 9-34, 106-134), 2.	Відеонавчання + англ.м: https://www.youtube.com/watch?v=H2rG4Dg6xyI Isolation is the dream-killer, not your attitude Barbara Sher TEDxPrague 21 хв.
---	---	--	--

Опис теми. Культурна відмінність як проблема. Цінності-ставлення-поведінка як критерії культурного виміру. Сучасне трактування культурних відмінностей як різноманіття на противагу «свій-чужий-інший». Знання в основі культури як відгук на потреби людини. Поняття культурного синдрому. Простота-складність, індивідуалізм-колективізм, відкритість-закритість (Г.Тріандіс), уникнення невизначеності, дистанція влади, маскулінізм – фемінізм (Г. Ховстед). Ставлення до часу. Ставлення до простору. Сильний і слабкий культурний контекст. Конфліктність культурної інтерференції в наслідок взаємного неприйняття. Культура і особистість. Поняття «базової», «модальної» і «типової» особистості, притаманної певній культурі. «Я-концепція» та «соціальне обличчя» в різних культурах.

Модуль II. Психологія крос-культурного спілкування та взаємодії

Тема 3. Спілкування в крос-культурному контексті

Результати навчання ПР - 1 ПР - 10 ПР - 8 ПР - 4 ПР - 6 ПР - 9	Лекційних годин – 0/4 Практичної роботи годин – 2/4 Самостійно ї роботи годин – 22/16	Базова л-ра: 1 (с.73-75, с. 108-115); 3 (с. 64-103). Допоміжна л-ра: 1 (с. 73-105); 2; 3.	Відеонавчання+ англ.м : https://www.youtube.com/watch?v=4BZuWrdC-9Q Own Your Behaviours, Master Your Communication, Determine Your Success Louise Evans TEDxGenova 18 хв. https://www.youtube.com/watch?v=R1vskiVDwl4 10 ways to have a better conversation Celeste Headlee 12 хв. https://www.youtube.com/watch?v=Ge7c7otG2mk&t=29s Learning a language? Speak it like you're playing a video game Marianna Pascal TEDxPenangRoad 15 хв.
--	--	--	--

Опис теми. Міжкультурне ділове спілкування. Проблеми крос-культурного спілкування. Помилки сприймання, інтерпретацій, оцінок. Аспекти повідомлень у різних культурах. Швидкі і повільні повідомлення. Високий і низький контекст. Швидкість і спрямованість потоку повідомлення. Послідовність та завершеність повідомлень та дій. Мова, культура, творчість у спілкуванні. Сполучення культур в спілкуванні. Отримання адекватної реакції в крос-культурному спілкуванні. Способи покращення спілкування. Методи дослідження крос-культурного спілкування.

Тема 4. Крос-культурна психологія взаємодії в особистому та суспільному житті

ПР – 1 ПР - 10 ПР- 8 ПР – 4 ПР – 6 ПР - 9	Лекційних годин – 0/6 Практичної роботи годин – 2/4 Самостійної роботи годин – 22/16	Основна: 2 (с. 123-128); 4 Допоміжна л-ра: 2.	Відеонавчання+ англ.м. https://www.youtube.com/watch?v=VQxI59BQC9Y The Link Between Personal Style and Identity Molly Bingaman TEDxUMKC 19 хв. https://www.youtube.com/watch?v=Xvb-v83qJ8U The Surprising Key to Building a Healthy Relationship that Lasts Maya Diamond TEDxOakland 9 хв. https://www.youtube.com/watch?v=6FJ5gAN5TK8 The Art of Being a Couple Theodore Zeldin TEDxOxford 18 хв.
--	---	--	--

Опис теми. Конфлікти в парі: порушення кордонів, «загроза» ідентичності. Культурні відмінності та відчуття «я», «ми» в парних та сімейних відносинах. Культури в особистих стосунках: родина, гендерна, соціально-статусна, освітня, національна та їх вплив на формування партнерської нової культури. Чинники парних (сімейних) конфліктів. Стратегії розв'язання парних міжкультурних конфліктів. Умови стабільності в крос-культурних парах. Толерантність та інтолерантність. Методики дослідження толерантності/інтолерантності. Програма тренінгу толерантності в міжкультурній взаємодії.

Тема 5. Крос-культурна психологія взаємодії в організаціях

Результати навчання ПР – 1 ПР - 10 ПР- 8 ПР – 4 ПР – 6 ПР - 9	Лекційних годин – 0/4 Практичної роботи годин – 2/4 Самостійної роботи годин – 22/16	Базова л-ра: 3 (с. 107-235). Додаткова л-ра: 2, 3.	Відеонавчання+ англ.м.: https://www.youtube.com/watch?v=2h5vi2lq62g POLITENESS & INTERCULTURAL COMPETENCE 20 хв. https://www.youtube.com/watch?v=ToOiAiqEvrE Intercultural Competence 7 хв.
---	---	---	---

Опис теми. Поведінка на робочому місці. Культурно-психологічні параметри відношень в організації. Організаційна та національна культура. Культурно-психологічні розходження в організаціях. Психологія управління культурним різноманіттям. Лідерство в міжкультурному діловому оточенні. Ситуаційний прояв різних культур. Національні стилі лідерства. Крос-культурний психологічний підхід до мотивації персоналу. Методи дослідження організаційної культури та лідерства.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Кузнецова Т. В. Психологія культури : (Психол. філос. аналіз): Курс лекцій. – К. : МАУП, 2005. 152 с.
2. Почебут Л.Г. Кросс-культурная и этническая психология: Учебное пособие. СПб.: Питер, 2012. 336 с. Електронна україномовна версія <https://stud.com.ua/155405/psihologiya/kross-kulturna-i-etnichna-psihologiya>
3. Тодорова Н. Крос-культурний менеджмент / Н.Тодорова. – Донецьк: ДонНТУ, 2008. 330с.
4. Чиркова Т. І. Шляхи вирішення типових ситуацій непорозуміння у крос-культурній парі. Вісник післядипломної освіти: збірник наукових праць. Серія : Соціальні та поведінкові науки. Київ, 2019. Вип. 9(38). С. 139- 154.

Додаткова:

1. Кроскультурна взаємодія: теорія, методологія, практика : монографія / за заг. ред. А. К. Солодкої. — Миколаїв : Іліон, 2014. 204 с.
2. Стефаненко Т. Г. Этнопсихология. Москва: Аспект Пресс, 2008. 367 с.
3. Татарко А.Н., Лебедева Н.М. Методы этнической и кросскультурной психологии / отв. ред. И. М. Савельева. М.: НИУ ВШЭ, 2011. 162 с.

Розрахунок балів при оцінюванні

За поточну (практичну) складову оцінювання : по 15/5 балів за тематичний звіт до кожного практичного заняття (+ 15 за додаткову	МК-1 – 20 балів МК-2 – 20 балів
--	--

<p>публікацію для денної форми на останній практичній): передбачено представлення звітнього матеріалу у вигляді методичних розробок, творчого прикладного проекту або дослідницького наукового проекту. Всього: 60 балів</p>	<p>Всього: 40 балів (підсумковий контроль: екзамен)</p>
<p>Усього за дисципліну - 100 балів</p>	
<p>Місце навчальної дисципліни в освітній траєкторії здобувача вищої освіти</p>	<p>Дисципліна пов'язана із соціальною психологією, психологією інвалідності, кризовою психологією, екологічною психологією.</p>
<p>Поєднання навчання та досліджень</p>	<p>Дослідницькі проекти оформляються у вигляді наукової статті або тез для виступу на конференції.</p>
<p>Правила та вимоги (політика)</p>	
<p>Дедлайни та перескладання</p>	<p>Відпрацювання відбувається шляхом виконання індивідуальної, в т.ч. дослідницької та/або волонтерської роботи. Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/. Згідно цього документу реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі. Перездача модульних контролів здійснюється згідно http://nuwm.edu.ua/strukturi-pidrozdzili/navch-nauk-tsent-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenty. Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE https://exam.nuwm.edu.ua/</p>
<p>Правила академічної доброчесності</p>	<p>Всі студенти, співробітники та викладачі НУВГП мають бути чесними у своїх стосунках, що застосовується і поширюється на поведінку та дії, пов'язані з навчальною роботою. Студенти мають самостійно виконувати та подавати на оцінювання лише результати власних зусиль та оригінальної праці. Студенти, які порушують «Кодекс честі університету», не отримають бали за це завдання, а в разі грубих порушень, курс не буде їм зараховано, студенти будуть направлені на повторне вивчення. При здачі індивідуальних навчально-дослідницьких робіт може проводитись перевірка на плагіат. В цілому студенти та викладачі мають дотримуватись:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Положення про запобігання плагіату випускних кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти зі змінами та доповненнями • Кодекс честі студентів • Кодекс честі наукових, науково-педагогічних і педагогічних працівників НУВГП • Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в НУВГП <p>http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj</p>
<p>Неформальна та інформальна освіта</p>	<p>Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного положення http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita. Студенти можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опановувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної</p>

	дисципліни/освітньої програми та перевірялись в підсумковому оцінюванні.
Правила отримання зворотної інформації про дисципліну	Систематичний відгук студентів в анонімній формі та при бажанні в авторській (друкується студентами і подається викладачу) за питаннями: Що подобається в курсі та стилі викладача? Що є особливо цінним для майбутньої професії? Що і як можна покращити?
Оновлення	Зміст даного курсу може оновлюватись щорічно, але не рідше одного разу на три роки.
Навчання осіб з інвалідністю	Надається волонтерська підтримка іншими студентами.
<p>Інтернаціоналізація</p> <p>Електронні бібліотеки: http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/korisni-posilannya/elektronni-biblioteki</p> <p>Як знайти статтю у Scopus: http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/506-v-dopomohu-avtoram</p> <p>База періодичних видань: https://www.scimagoir.com/</p> <p>Електронний каталог: http://nuwm.edu.ua/MySQL/</p> <p>Можливості доступу до електронних ресурсів та сервісів: http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/516-mozhlyvosti-dostupu-do-resursiv-i-servisiv</p>	

Лектор: **Смольська Л.М.**, к.психол.н., доцент